

eszköze rendkívül érdekes egyéniségében rejlett. Ez az egyéniség csodálatos vegyüléke volt a komolynak s a furcsának. S ez külsején is megnyilvánult. Horgasorrú Napoleon-feje révén akár tragikus színésznek is beválhatott volna, de apró termete, kisterjedelmű vékony beszédhangja mégis a komikumra utalta. De nemcsak külső megjelenésében nyilvánult meg ez az ellentét, hanem egész lelki alkatában is. Kontemplatív hajlandóságú, komoly ember volt, telve bölcselkedési készséggel, de ha megszólalt, akaratlanul is nevette. Hatása volt. Kassai sohasem törekedett a komikai hatásra — és mégis komikus volt. Komolyan játszott, akárcsak úttörő elődje, a híres Jancsó Pál kolozsvári aktor, ám a komikai hatás annál ellenállhatatlanabb varázserővel tört ki mindkettejükénél a hallgatóság kedélyvilágából. Kassai fiatalabb korában tragikus színész szeretett volna lenni, de lényében csupán csak egyes árnyalatai voltak meg a tragikai vonásoknak. Azonban éppen ezért nagyszerű tragikomikus hatásokat tudott előidézni. Mint színésznek egy vágya volt: bejutni a Nemzeti Színházba, bejutni nem nagy szerepekre, hanem shakespearei és moliérei epizódokra. Ez a vágy azonban — sajnos — sohasem teljesült. Pedig ott lett volna az ő méltó helye és nagy komikai tehetsége ott mélyülhetett volna el igazán a tragikomikumig. A Népszínházban inkább csak az operettre volt kénytelen szorítkozni. Kiváló volt ezekben is; Menelausa, Styx Jankója, Bimbasi basája, különösen pedig Saint Hypotaise (a Liliben) stb. stb. örökbecsű figurák voltak; de micsoda „Bolond” lehetett volna például „Lear király”-ban! Bizony kár, hogy a Nemzeti Színház vezetősége sohasem törekedett Kassait a maga színpadának megnyerni. Sokat veszített ezzel a Nemzeti Színház is, meg Kassai is. A Népszínházról, amely neki egyhangú taposómalom lehetett, örömmel ment váci remetiségébe a művész, ahol aztán festegetett, írt, orgonált és filozofált — kedvére. Kisigényű ember volt. Bölcs volt. Nem félt semmitől, csak a tetszhaláltól. Keze utolsó mozdulatával ezt írta egy papirosra: „Misericordia!... Felboncolni!” Vácon halt meg, a kórházban, 1928. július 29-én. (Pataki József.)

Kassicsné Durigó Ilona, mezzoszoprán kamaraénekesnő, sz. 1881 május 13-án. Ta-

nulmányait Pesten, majd Frankfurtban folytatta. Európai hírű előadóművészek közé tartozik. 1912-ben vendégszerepelt a Népperában, 1913-ban az Operaházban. Férjével, dr. Kassics Ozman zeneszerzővel, előbb Budapesten a Fodor-zeneiskolában működött, de a világháború vége óta Genfben tanárkodik; újabban csak mint hangverseny-, illetőleg oratóriuménekesnőt ünneplik Európásze-te.

Kassovits Bruno, író. Színműve: *Babona*, színmű 1 felv. Bem. a Thália Társaság, 1905 április 12-én.

Kastély az országúton. A leghíresebb régi német vígoperák egyike: eredeti címe „Der Dorfbarbier” (A falusi borbély). Szövegét írta Schmid, zenéjét szerző (1798) Schenk János. Bemutatta a Kolozsvári Színház, 1841 okt. 10.

Kasza János, színész, sz. 1888 február 8-án, *Törökkanizsán*. Színpadra lépett 1908-ban.

Kaszab Anna, színésznő, sz. 1898 áprilisában, *Jászárokszálláson*. Színpadra lépett 1926 szeptember havában.

Kaszab Géza, hírlapíró. Munkája: *Gumikirály leánya*, énekes boh. 3 felv. Társaszerző: Horovitz Gusztáv. Bem. 1908 március. Arad.

Kasszadarab az, amely a közönség minden rétegét meghódította s amelynek kitűzésénél lázas izgatottsággal jó előre — gyakran protekció útján — elkapkodják a jegyeket, a pénztár ostromszerű megrohanásával. Az első kasszadarab a „Pikkó herceg”. (L. o.) A régi színészek idején leginkább a kiállításos, sok változású színdarab volt a kasszadarab. A világháború e téren is rendkívülit produkált: konjunktúra idején úgyszólván mindenik darab kasszadarab volt. (V. ö.: *Táblásház*.)

Kasszarapport: a nappali pénztári jelentés. Rendes rovatai: dátum, a színrekerült darab címe, a jegy megnevezése, volt, maradt, szabadjegy, elkelt, ár, összeg jelzése stb.

Kászonyi Gizi, színésznő, sz. 1907 máj. 2-án, *Budapesten*. Felsőbb leányiskolát vég-